

**MANAGEMENT OF EDUCATIONAL ACTIVITY - AN IMPORTANT
FACTOR IN QUALITY ASSURANCE**

**MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚII EDUCAȚIONALE – FACTOR
IMPORTANT ÎN ASIGURAREA CALITĂȚII**

LUNGU Viorelia, PhD, associate professor, Tiraspol State University, Free International University of Moldova, LÎSOV Diana, master's student, IP „Columna” High School, Chisinau, Republic of Moldova

LUNGU Viorelia, doctor, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea Liberă internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova, LÎSOV Diana, masterandă, Universitatea de Stat din Tiraspol, Chișinău, Republica Moldova

Abstract: *The management of the educational activity in the educational institution, consists in various school activities, in which the pedagogue achieves his objectives with mastery, forming the students' planned competencies. The teaching staff, together with the achievement of the main objectives - the education and training of the young generations, is responsible for quality assurance, a fact highlighted by the Methodology for the evaluation of General Education Institutions. Therefore, an internal commission is formed for the purpose of internal evaluation, focused on the correspondence of the quality level, related to the standards in force, where the results of the educational process are evaluated. Thus, it confirms the importance of the educational activity of the pedagogue, his responsibility and in order to obtain efficient results, the managerial function is also necessary. Where it needs to lead with competence and efficiency the educational-instructive activity.*

Keywords: *educational management, educational act.*

Rezumat: *Managementul activității educaționale în instituția de învățământ, constă în diverse activități școlare, în care pedagogul își realizează obiectivele cu măiestrie, formând elevilor competențele planificate. Personalul didactic, odată cu realizarea obiectivelor principale - educarea și pregătirea tinerelor generații, este responsabil de asigurarea calității, fapt evidențiat de Metodologia de evaluare a Instituțiilor de învățământ General. De aceea, este formată o comisie internă în scopul evaluării interne, axate pe corespunderea nivelului de calitate, raportat la standardele în vigoare, unde se evaluează rezultatele procesului educațional. Astfel, se confirmă importanța activității educaționale a pedagogului, responsabilitatea acestuia. Iar pentru a obține rezultate eficiente, este necesară accentuarea funcției manageriale, în vederea asigurării calității și eficienței activității educativ-instructivă.*

Cuvinte cheie: *management educațional, act educativ.*

Eficiența actului educativ reprezintă rezultatul interacțiunii tuturor factorilor și condițiilor ce participă la desfășurarea lui. Rolul fundamental al educatorului constă în coordonarea și asigurarea unității tuturor influențelor educative ce se exercită de către membrii colectivului pedagogic și de către toți factorii educativi antrenați în acest proces complex.

Activitatea de coordonare realizată de pedagog se concretizează prin organizarea unui ansamblu de acțiuni educative de completare, valorificare și sinteză a influențelor educative, care s-au exercitat atât în cadrul instituției de învățământ cât și în afara ei.

Problematica formării pedagogului ca manager al actului educativ vizează două aspecte de referință: formarea inițială și cea continuă. Complexitatea acțiunilor de formare derivă din dubla profesionalizare de pedagog și manager și cadrul extins de responsabilități și funcții.

Domeniul formării pedagogului ca manager al actului educativ este marcat de un șir de necesități, contradicții și disfuncționalități:

- schimbările socioeducaționale din republică implică o nouă viziune asupra pregătirii cadrelor didactice, axată pe principiile educației permanente și valorizarea activă a cadrului formal-nonformal-informal;

- se observă necesitatea fundamentării competențelor profesionale de tip decident și prospectiv, ce ar oferi pedagogului posibilitatea să conștientizeze funcțiile și rolurile sale în calitate de manager al actului educativ;

- calitatea relației educator - educat în condițiile democratizării societății solicită fundamentarea psihopedagogică a formării pedagogului ca manager eficient al actului educativ;

- se pune un accent tot mai mare pe autoeducație și parteneriatul educațional, iar pedagogul se află la incidența inițierii, promovării și menținerii eficienței acestora;

- în activitatea pedagogului se ține cont de elaborarea obiectivelor, conținuturilor și valorificarea tehnologiilor de educație a copiilor, dar și aici se mai atestă rutină, empirismul și stereotipizarea;

- instrumentele pedagogice de diagnosticare –desfășurare –evaluare-pronosticare a activității educatorului sunt depășite, nu corespund realității și exigențelor pedagogiei postmoderne.

Reforma învățământului a antrenat restructurarea managerială la toate nivelurile procesului educațional. Trecerea de la pedagogia restrictivă, autoritară, la pedagogia umanistă axată pe respectarea individualității și drepturilor copilului, necesită o reconsiderare și eficientizare a întregului proces educativ, inclusiv a managementului educațional.

Managementul educațional, abordat ca sistem și pârghie de creare a condițiilor optime pentru asigurarea manifestărilor potențialului creativ uman, ocupă un loc central în organizarea și monitorizarea eficientă a activității educatorului desfășurate în unitatea de învățământ.

În contextul dat omul îndeplinește în societate concomitent funcția de educator și educat, realizând un *act social*, cu caracter educativ [8, p.12]. Deci este evident că procesul educațional din instituțiile de învățământ necesită profesioniști capabili să dirijeze acțiunile cu caracter social formativ, care în pedagogia postmodernă sunt desemnate prin conceptul de *act educativ* [1; 5; 8].

Astfel, în dicționarul explicativ al limbii române se precizează că *actul reprezintă rezultatul unei activități conștiente care are un scop sau tinde spre realizarea unui scop*. Dicționarul de sinonime al limbii române atestă faptul că termenul *act* și *acțiune* sunt sinonime.

Prin urmare, putem recurge la termenul *act* atunci când abordăm un ansamblu de acțiuni, adică *un polisistem compus din mai multe componente-sisteme, organizate ierarhic, aflate într-o relație de interdependență* [1, p.19].

De fapt, fenomenul educațional se manifestă la toate nivelurile existenței sociale ca formă de activitate, relație, comportament și ca efect, în sensul determinării evoluției umane, prin participarea conștientă a omului la acțiunile enumerate.

Din punct de vedere filozofic, relația dintre om ca realitate ontologică și educația ca fenomen sociouman se manifestă ca *act social complex*. Din momentul în care acest act social este orientat spre formarea, modelarea conștientă a personalității umane, el se prezintă drept unul educativ.

În virtutea faptului că activitățile educative se realizează planificat în cadrul instituțiilor formale și prin procesul de învățământ, în plan nonformal, în limitele pregătirii generale și a *educației permanente* cu implicarea copiilor și părinților, conceptul *act educativ* urmează a fi aplicat activ în științele și praxiologia educației, inclusiv în domeniul managementului educațional.

Abordarea aspectului dat prin prisma *viziunii integraliste* și a integralității formării profesionale, a educației copiilor [1], evidențiază necesitatea îmbinării teoriei, practicii și experienței avansate [3, p.8], conturând importanța conștientizării conceptului de *management al actului educativ*.

Studiul teoretic al specificului dirjării actului educativ a pornit de la analiza logică a definiției lui De Landsheere V., care consideră *managementul educațional drept știință/activitate elaborată printr-o strategie de cercetare de tip interdisciplinar, axată pe investigare a evenimentelor ce intervin în procesul organizării, desfășurării unei activități pedagogice ce include și gestiunea programelor cu caracter educativ* [apud 2, p.185].

Dat fiind faptul că o *activitate*, prin definiție, înseamnă un *ansamblu de acte fizice, intelectuale, morale* [2, p.18], precizăm că activitatea pedagogică reprezintă un *ansamblu de acte educative*, care necesită o anumită proiectare, dirijare, conducere și orientare spre un anumit scop. Toate aceste elemente țin de teoria educației și managementul educațional.

În această ordine de idei, *managementul actului educativ* reprezintă un element constitutiv al *managementului educațional*, care poate fi definit ca *proces direcționat spre îndeplinirea obiectivelor instituției de învățământ prin antrenarea resurselor umane, aplicabile la toate nivelurile acestuia în baza realizării funcțiilor de*

proiectare – organizare, orientare – îndrumare, reglare – autoreglare a structurilor instituționale [3, p.182].

Activitățile educative în instituția de învățământ, constau în activități școlare, extrașcolare și extracurriculare, precum programe educaționale, proiecte educaționale, parteneriate educaționale, competițiile, excursii, vizite, serbări și voluntariate.

Managerul activităților educative, responsabilul din cadrul fiecărei instituții de învățământ trebuie să țină seama de următorii pași în activitatea sa [8].

1. Întocmirea planului managerial la începutul anului școlar.
2. Descoperirea și promovarea de noi activități educaționale.
3. Desfășurarea în condiții optime și monitorizarea activităților.
4. Întocmirea raportului de evaluare a activităților educative la sfârșitul primului semestru și la sfârșitul anului școlar.

Planul managerial presupune planificarea activităților educative și stabilirea unor obiective didactice ce vor fi urmărite pe tot parcursul anului școlar.

Acesta fiind partea componentă a planului managerial al activității unității de învățământ.

Descoperirea presupune căutarea unor programe, proiecte sau concursuri aparute recent, și încheierea de noi parteneriate. *Promovarea* este etapa în care o activitate nouă este prezentată cadrelor didactice și de către acestea părinților care își exprimă acceptul cu privire la desfășurarea activităților educative în cadrul grupei.

Monitorizarea activităților se va realiza prin consemnarea unor date specific fiecărui tip de activitate pe tot parcursul anului școlar în vederea întocmirii unui raport cât mai complet [9]

Activitățile specifice managerilor își au originea în funcțiile clasice, formulate de Henri Fayol în 1946: previziune, organizare, comandă - coordonare și control.

Multiplele roluri ale managerilor sunt conexe: nici unul dintre acestea nu poate fi abandonat sau neglijat.

Managerii sunt în primul rând oameni care fac tot ceea ce știu și tot ceea ce pot să facă. Posibilitățile managerilor sunt, evident, mai largi decât ale celorlalți membri ai organizației dar sunt, totuși, limitate.

Managementul activității se bazează pe acțiuni manageriale bine fundamentate și finalizate de informare, evaluare și comunicare pedagogică.

Dacă ne referim comunicarea didactică [4] pedagogul pune accent pe *informarea managerială*: profesorul colectează, stochează, procesează, accesează date semnificative care îi folosesc lui și copiilor în realizarea activității, în cele mai bune condiții. Aceste date constituie un flux informațional continuu care trebuie controlat pe tot parcursul activității și după terminarea acesteia, în perspectiva îmbunătățirii procesului educațional.

În *evaluarea managerială*: pedagogul evaluează situația grupului de copii în ansamblu, a unui copil). Evaluarea este acțiunea care precede operația finală de

decizie pe care o ia educatorul și se bazează pe operații de control (dar nu ca un scop în sine), măsurare, cântărire, apreciere calitativă, decizie inițială sau parțială.

Diferit la clasele primare este evaluarea criterială care pun accent pe seturile de calități ce sunt regăsite în produsele învățării [7, p.7] sau rezultate observabile în raport cu o anumită capacitate. Produsul școlar reprezintă un rezultat școlar proiectat pentru a fi realizat de către elev și măsurat, apreciat de către cadrul didactic, elevul însuși, colegi și, eventual, părinții [13, p.9]. În evaluarea criterială important de menționat sunt descriptorii de performanță, care sunt constituiți în funcție de nivele: foarte bine, bine [7, p.14]. Criteriul de evaluare se referă la produsul evaluat sau rezultatele observabile în raport cu o anumită capacitate [7, p.15]. Astfel, cadrul didactic este pus în situația de a observa diferite comportamente ale elevului pentru a evidenția succesul elevului prin descriptorii de performanță (toate/aproape toate/unele sau fără nici o abatere/cu mici abateri/cu mai multe abateri etc.) [7, p.19]. Totodată, cadrul didactic necesită a apela la modalități explicite de dezvoltare a capacității de autoevaluare a elevilor sau corectarea reciprocă ce constituie un prim pas în conștientizarea competențelor în mod independent [7, p.46].

Astfel, descriptorii generali pentru învățământul primar descriu modul de manifestare a competențelor elevului în procesul realizării finalităților curriculare pe două dimensiuni interconținuate [6]:

- dimensiunea formativă (formatoare, dinamică) vizează comportamentul performanțial al elevului și permite caracterizarea prin descriptorii a nivelurilor de performanță: **independent; ghidat de învățător; cu mai mult sprijin;**
- dimensiunea cumulativă (decizională) vizează nemijlocit performanțele elevului la disciplinele școlare și permite atribuirea de calificative: **foarte bine; bine; suficient.**

Comunicarea managerială: [9] pedagogul intervine pe tot parcursul activității după unele decizii inițiale și parțiale, dar și la sfârșitul lecției, când comunică deciziile finale. Comunicarea în cadrul activității se bazează pe îndrumări, care au ca scop stimularea/ motivarea copiilor pentru activitate.

Pentru a-și valorifica eficient competența managerială în activitatea profesională, cadrul didactic ține cont de faptul că realizarea activității din perspectivă managerială vizează:

- organizarea managerială a activității: implică valorificarea unor structuri care sunt propuse la nivel oficial sau care pot fi construite de el în contextul concret al clasei de elevi (de ex.: îmbinarea modurilor de organizare: frontal, pe grupe, individual, alegerea tipurilor, organizarea optimă a timpului rezervat activității, organizarea situațiilor de învățare etc.);
- planificarea managerială a activității prevede respectarea cerințelor de proiectare curriculară a activității; asigură conceperea activității didactice, bazată și construită în sens curricular pe interdependența permanentă dintre predare –învățare-evaluare;
- orientarea managerială a activității completează funcțiile de organizare și planificare managerială a activității. Menirea acestei funcții constă în îndrumarea metodologică a activității ca unitate de instruire/ învățare de bază. Instrumentul prin

care această funcție se realizează este scenariul didactic al activității. Construit managerial, scenariul didactic are un caracter orientativ, deschis, perfectibil în funcție de situațiile care pot apărea în grupă pe parcursul desfășurării actății;

- perfecționarea managerială a activității invită pedagogul la o activitate de cercetare pedagogică a produsului muncii sale – activitatea proiectată și realizată într-un context mai larg, privită ca microsystem sau unitate de instruire.

Calitatea [10] reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Controlul calității include activitățile operaționale desfășurate pentru îndeplinirea cerințelor de calitate prin reglementarea performanțelor. Este un proces de menținere a standardelor, și nu de creare a acestora.

Asigurarea calității include procesele planificate și sistematice necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că oferta de învățământ profesional va satisface cerințele de calitate specificate în conformitate cu politica Europeană [11]. Activitățile de asigurare a calității nu controlează în mod direct calitatea. Acestea implică de obicei autoevaluarea organizației pe baza unor standarde prestabilite. Prin urmare, aceste activități stabilesc capacitatea organizației de a furniza calificări profesionale la un anumit standard stabilite în Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general [13].

Vorbind despre „calitatea educației” ne referim, desigur, la această a treia accepțiune a termenului, care, la rândul ei, suportă mai multe nuanțări legate de domeniul de aplicare.

În sistemul educațional, examenele de absolvire sau de admitere reprezintă această modalitate de „eliminare” a absolvenților, respectiv, a candidaților care nu respectă „specificatiile”, stabilite la nivel național sau local, cunoștințele, deprinderile, atitudinile care sunt numite competențe, trebuie deținute la sfârșitul unui ciclu școlar.

Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație satisface standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele anunțate. Ea este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației.

Metodologia asigurării calității în educație [12] se bazează pe relațiile ce se stabilesc între următoarele componente:

- a) criterii;
- b) standarde și standarde de referință;
- c) indicatori de performanță;
- d) calificări.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese:

- a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării;
- b) monitorizarea rezultatelor;
- c) evaluarea internă a rezultatelor;
- d) evaluarea externă a rezultatelor;
- e) îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Componentele și procesele de asigurare a calității și relațiile dintre ele se diferențiază în funcție de:

- a) nivelul de învățământ și, după caz, al calificării;
- b) tipul organizației furnizoare de educație;
- c) tipul de program de studii.

Prin *managementul calității* se asigură calitatea programelor de învățare și se promovează îmbunătățirea continuă a procesului educațional.

Asigurarea și controlul calității în instituțiile de învățământ se vor face la două niveluri: *instituțional, evaluare internă* - proces realizat anual de către structurile instituționale responsabile de asigurarea calității, în baza actelor legislative și normative, în conformitate cu standardele de calitate, care constă în colectarea sistematică a datelor cu privire la procesul educațional, consultarea opiniei actanților educaționali, reflectarea rezultatelor și a performanțelor activității personalului didactic, a personalului de conducere și a altor actori implicați în activitatea Instituției, acestea având drept finalitate elaborarea unui Raport de activitate [12, p.2]. Această autoevaluare este realizată de către Comisia de evaluare internă care se constituie anual, prin ordinul directorului Instituției, din cadre de conducere, cadre didactice cu responsabilități administrative, un reprezentant al Consiliului elevilor (pentru gimnaziu și liceu), al Consiliului părinților și după caz, al unui reprezentant al APL sau ONG din localitate [12, p.4].

După această procedură, managerul instituției face o adresare către ANACEC (Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare) pentru realizarea evaluării externe cu experți selectați din Registrul de evaluatori, reprezentanți ai MECC, ai administrațiilor publice sau alți specialiști reputați din învățământul general.

În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță trebuie să fie astfel formulați, încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective.

Conducătorul instituției, prin Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității din instituție este responsabil de elaborarea și realizarea strategiilor privind calitatea. Evaluarea corectă a calității educației se poate face numai prin combinarea de autoevaluare, evaluare internă și evaluare externă. Dar pentru noi contează evaluarea internă și managementul actului educațional de către pedagog.

Astfel, putem afirma că conținutul conceptului de *act educativ implică diverse aspecte, iar managementul actului educativ* reprezintă o conducere formală (oficială) realizată de profesor, care constă în coordonarea activității procesuale.

În vederea determinării calității activității educaționale a fost aplicat chestionarul a 20 de pedagogi cu funcții administrative - manageriale care identifică direcțiile, calitatea mesajului transmis către copil, realizarea obiectivelor, relaționare și feed-back. În urma prelucrării datelor a fost stabilit ce înțeleg subiecții intervievați prin activitatea educațională.

Ca rezultat a fost elaborate următoarea figură:

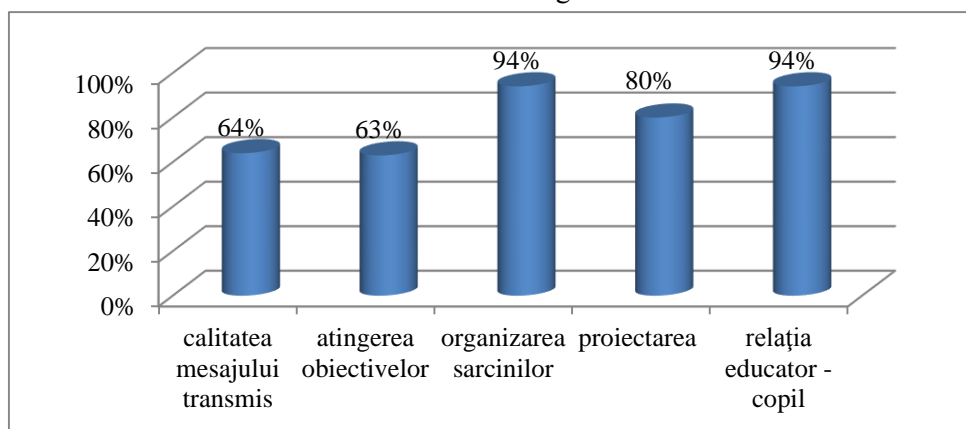

Figura 1. Distribuția opiniilor pedagogilor privind activitatea educațională, calitatea mesajului transmis de către profesor grupului de școlari, atingerea obiectivelor, organizarea sarcinilor, proiectarea relația educator-copii

Prin activitatea educațională subiecții revendică pentru pedagogi o expunere comunicativă a conținuturilor la nivelul lor de înțelegere, ceea ce înseamnă o schimbare de paradigmă de la un raport de subordonare la unul de parteneriat. De menționat, că din figura nr.1 un număr de 19 pedagogi (94 %) înțeleg prin activitate educațională *organizarea sarcinilor*, având în vedere, probabil, referirea la contextul unde se desfășoară activitatea și obiectivele acesteia (precizăm că acest aspect nu a fost menționat în răspunsuri). Cel mai mic rezultat procentual s-a înregistrat la interpretarea activității educaționale drept *realizarea obiectivelor* – (3 subiecți). Observăm că subiecții nu au propus mai multe variante de răspuns în care să fie prezentată activitatea educațională ca un cumul de activități, atât realizarea sarcinilor cât și proiectare, atingerea obiectivelor și desigur relația pedagog - elev, ceea ce presupune că subiecții ori nu percep sensul sintagmei activității educaționale ori nu au înțeles sarcina.

O altă etapă a continuat cu desfășurarea unei activități educaționale publice (lecție deschisă), directorul împreună cu pedagogii care au asistat la activitatea desfășurată vor analiza calitatea activității realizată de un coleg - pedagog.

La analiză ne-am axat pe următoarele criterii:

- calitatea mesajului transmis de către profesor grupului de elevi,

- atingerea obiectivelor,
- organizarea sarcinilor,
- proiectarea,
- relația pedagog-elev.

Următoarea etapă. Educatorii au avut ca sarcină să analizeze informația cu tema: Pedagogul – manager al actului educativ (Complexitatea structural-funcțională a educației și actul educativ. Pedagogul și etapele procesului managerial educațional: previziunea/ planificarea; organizarea/ realizarea, motivarea/ antrenarea; coordonarea/monitorizarea, controlul/evaluarea. Principiile generale ale managementului general. Sistemul de management. Personalitatea pedagogului și profesiograma. Managementul imaginii și activitatea educativă a pedagogului).

La final pedagogilor li s-au propus să elaboreze obiective referitor la optimizarea managementului actului educativ. Mai jos propunem obiectivele elaborate de una din profesoare.

- Elaborarea și aplicarea strategiilor și tacticilor de formare a colectivului de copii.

- Proiectarea demersului educative.

- Planificarea – organizarea– transformarea actului educativ privind formarea personalității copiilor.

- Aplicarea metodelor și tehnologiilor educative în realizarea educației morale, intelectuale, estetice, tehnologice, psihofizice etc.

- Atașamentul pentru cadrul axiologic și copii.

- Conștientizarea necesității de dezvoltare profesională continuă.

La final au fost analizate obiectivele propuse pentru a vedea dacă prin ele se ajunge la optimizarea managementului actului educativ.

În acest context mai general, ca urmare a unor preocupări privind calitatea învățământului preșcolar, prin cercetarea de față a fost posibil de înregistrat relevanța promovării competenței de management al actului educativ drept dimensiune definitorie în formarea ca educator.

Datele furnizate de observațiile înregistrate în cadrul unor activități educaționale realizate cu preșcolarii au contribuit la conturarea problemelor de comunicare didactică cu care se confruntă subiecții.

Analiza documentelor (s-au analizat proiecte de lecții elaborate de subiecți, lecții demonstrative) au relevat date importante privind analiza calității activității educaționale.

În final, a fost propus subiecților o listă de activități, rezultatele sunt prezentate mai jos.

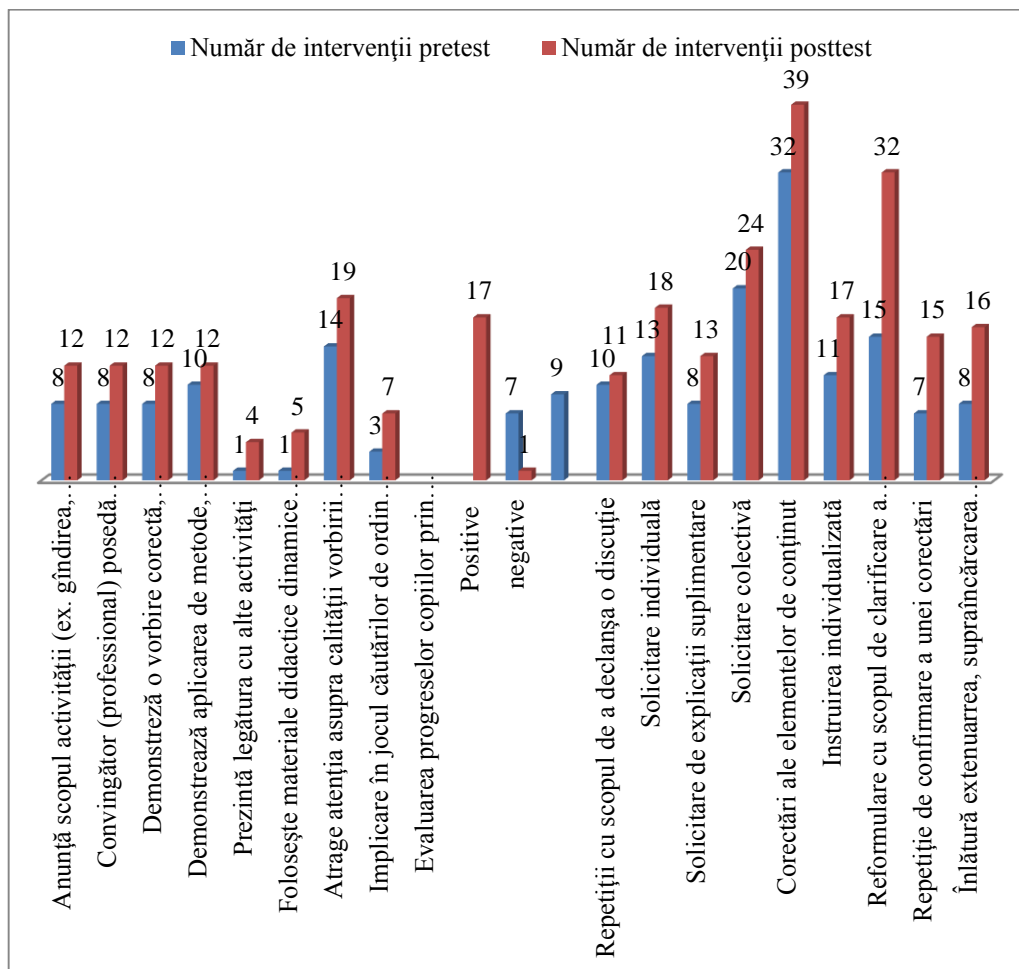

Fig.2. Compararea managementului acțiunii educaționale pretest/posttest

Din figura 2 se observă că crește semnificativ gestionarea diferitor elemente ale acțiunii educative la pedagogi. Important de menționat că au fost crescute *evaluarea progreselor pozitive* și diminuate evaluările negative. Crește activitatea de *reformulare cu scopul de clarificare a semnificației și a sensurilor* de la 15 intervenții la 32. În general se observă o creștere semnificativă a numărului de intervenții posttest la toate activitățile din cadrul procesului educațional.

În concluzie, putem afirma că procesul educațional devine tot mai complex sub impactul noilor tehnologii informatice, deplasând accentul de la profesorii care îi învață pe copii, la copii care învață și de la profesori. De la clasicul transfer de cunoștințe în timpul orelor, trebuie să trecem la crearea unui mediu de învățare în care copilul devine căutător de cunoștințe și partener în formarea profesională a sa și colegilor săi. Pedagogul devine, în acest context, manager și furnizor de competență pentru copil.

Desigur, activitatea lor devine eficientă numai atunci când este legată de realitate, de practica socială. Educatorul îndeplinește o profesie deosebită importantă, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socioprofesională, morală și cetățenească. Prin aceasta pedagogul contribuie la realizarea celui mai important „produs” al societății, omul pregătit prin studii, omul calificat, care se integrează în activitatea social-utilă, aducându-și aportul la producerea bunurilor materiale și spirituale, la progresul continuu al societății. Pedagogul este principalul factor al educării și pregătirii generațiilor. El este investit cu un rol îndrumător, contribuind la pregătirea omului pentru activitatea și creația independentă, în contextul unor relații de cooperare și ajutor reciproc între el și tineri.

Munca și personalitatea educativă ale pedagogului pot lăsa urme frumoase în mintea și comportarea copiilor, oferindu-le prilejul de a-și aminti cu plăcere, respect de foștii dascăli, cu care pot menține anumite legături spirituale pentru toată viața. Aceste legături pot și trebuie să fie nu numai cu ocazia aniversării unui anumit număr de ani a pedagogului sau a instituției, ele pot să se manifeste tot timpul prin: consultații și colaborări pe linie profesională, culturală, științifică și chiar în problemele vieții. Este plăcut să auzi spunându-se: „A fost în grupa mea, sau m-am mândrit și mă mândresc cu el”. De asemenea, este tot atât de plăcut și de dorit să auzi: „A fost educatoarea mea, profesorul meu. Am avut ce învăța de la el. El mi-a deschis orizontul, spiritul de inițiativă, încredere și dragoste pentru profesie etc. îi sunt recunoscător etc.”

Având în vedere că personalul didactic constituie un valoros detașament al intelectualității, este necesar ca, odată cu realizarea obiectivelor lui principale - educarea și pregătirea tinerelor generații, să se manifeste și ca un detașament și factor de progres social, de dezvoltare a științei, de ridicare a nivelului cultural al cetățenilor, de rezolvare a diverselor probleme ale vieții.

Locul, rolul și activitatea pedagogului alcătuiesc un microunivers instituțional de educație, care, pentru a obține rezultate eficiente, implică și o funcție managerială. Pregătirea pedagogului în domeniul managementului educațional, chiar după formarea inițială, adică prin intermediul formării continue, reprezintă o necesitate obiectivă, aceasta fiind cerută de însăși munca de pedagog, dar și de faptul că din rândul pedagogilor se aleg managerii unităților de învățământ, inspectorii etc, care trebuie să conducă cu competență și eficiență.

Bibliografie

1. Bârzea, Cezar, *Arta și știința educației*, E.D.P., București, 1998
2. Bocos, M. *Teoria și practica cercetării pedagogice*. Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2003,
3. Callo, T. *Educația comunicării verbale*. Chișinău, Ed. Litera, 2003,
4. Ciobanu, O. *Comunicare didactică*, A.S.E., București, 2003,
5. *Concepția Educației în Republica Moldova*. Chișinău, Editura Lyceum, 2000, 36
6. *Evaluarea criterială prin descriptori (ECD) în învățământul primar*. DGETS. Chișinău, 2020 <https://chisinauedu.md/evaluarea-criteriala-prin-descriptori-ecd-in-invatamanantul-primar/> (vizualizat 21.01.2021)

7. Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Ghid metodologic. Chișinău, 2015
8. Joița, Elena (2000), Management educațional, Editura Polirom, Iași.
9. Paniș Al. Decizia managerială în profesionalizarea cadrului didactic, Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2010.
10. Platon C. ș.a. Managementul evaluării calității în învățământ. Chișinău, 2004.
11. Tiron S. Politică europeană în domeniul calității. Studiu elaborat în cadrul proiectului
12. „Politici educaționale”, Chișinău, 2001.
13. Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general. Chișinău, 2020, https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_1_ord_581_metodologie_evaluare_institutii_invatamant.pdf (vizualizat 30.11.2020)
14. Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasele I-IV. Chișinău, 2019. https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf (vizualizat 11.01.2021)